

4. İşaret Zamirleri (هَـذَا - هَـئَانِ - هَـؤُلَاءِ)

4.1. Yakın İçin Kullanılan Zamirler

Yakındaki isimlere işaret etmek kullanılır. Bu amaçla kullanıldığında işaret zamirinden sonra gelen isim marife olur. İşaret zamirinden sonra gelen kelimeye muşârun ileyh (işaret edilen) denir. Bu isim müzekker ve müennes olması açısından işaret zamiriyle uyumlu olmak zorundadır.

Adam	Bu
الرَّجُلُ	هَـذَا
Muşârun ileyh	İsmi İşaret (İşaret İsmi)
Marife İsim	Marife

Örnekler: Tekil ve Çoğulu

Çoğul (Ortak)	Müennes	Müzekker
هَـؤُلَاءِ	هَـذِهِ	هَـذَا
Bunlar	Bu	Bu
هَـؤُلَاءِ الرِّجَالُ	هَـذِهِ الْبَنَاتُ	هَـذَا الرَّجُلُ
Bu adamlar	Bu kız	Bu adam

Örnekler: Tesniyesi

Müennes	Müzekker	
هَـئَانِ	هَـذَا	Ref (Zamme) Hali
هَـأَتَيْنِ	هَـذَيْنِ	Nasp (Fetha) ve Cer (Kesra) Hali
Bu ikisi	Bu ikisi	
هَـأَتَانِ الْبَنَاتِ	هَـذَا الْوَلَدَانِ	Ref (Zamme) Hali

Bu iki kız	Bu iki çocuk	
هَاتَيْنِ الْبَنَاتَيْنِ	هَذَيْنِ الْوَلَدَيْنِ	Nasp (Fetha) ve Cer (Kesra) Hali
Bu iki kız	Bu iki çocuk	

Ref hali kelimenin harekesinin zamme (ötre) olduğu durumlar demektir. Bir kelime cümle içinde mübteda (özne), haber (yüklem) ve fail (özne) olduğunda harekesi zamme olur.

Nasp hali kelimenin harekesinin fetha (üstün) olduğu durumlar demektir. Bir kelime cümle içinde meful (nesne) olduğunda harekesi fetha olur. Tesniyelerde kelimenin sonuna يَنْ cemilerde ise müzekkere يَنْ veya müenneslere اتْ eklenerek nasb edilir.

Cer hali kelimenin harekesinin kesra (esre) olduğu durumlar demektir. Bir kelime cümle içinde başına harfi cer gelirse, muzafun ileyh olarak gelirse veya bir zarftan sonra gelirse harekesi kesra olur. Tesniyelerde kelimenin sonuna يَنْ cemilerde ise müzekkere يَنْ veya müenneslere اتْ eklenerek cer edilir.

Her cansız çoğul tek bir müennes hükmünde olduğundan insana işaret olmadığı takdirde cemi yerine müfred müennes işareti kullanılır.

Türkçesi	Arapçası	Türkçesi	Arapçası	Türkçesi	Arapçası
Bu kitaplar	هَذِهِ الْكُتُبُ	Şu kitaplar	تِلْكَ الْكُتُبُ	Bu kalemler	هَذِهِ الْأَقْلَامُ

İşaret isimlerine harf-i cer birleştiğinde harf-i cer işâret isimli kelimenin önünde yazılır.

Türkçesi	Arapçası
Bu kitapta	فِي هَذَا الْكِتَابِ

Bir yeri göstermek için (burası, burada) manasına kullanılan işaret sıfatı هُنَا dır.

Türkçesi	Arapçası
Burası evimizdir.	هُنَا بَيْتُنَا

Uzak bir yeri göstermek için ise هُنَا sıfatının sonuna كْ takısı gelir. (هُنَاكَ) orası, orada. Daha uzak bir yeri göstermek için (هُنَالِكَ) kullanılır.

Türkçesi	Arapçası
Orası okulumuzdur.	هُنَاكَ مَدْرَسَتُنَا
Onu taa orada gördüm.	رَأَيْتُهُ هُنَالِكَ

Not: İşaret isimlerinden müfred ve cemilerin harekesi mebnidir. Yani cümle içindeki hali ne olursa olsun bu kelimelerin sonunda bir değişiklik olmaz.

Örnekler: Müfret

Türkçesi	Arapçası	
Bu çocuk geldi.	جَاءَ هَذَا الْوَلَدُ	Ref müfret müzekker
Bu kız geldi.	جَاءَتْ هَذِهِ الْبِنْتُ	Ref müfret müennes
Bu çocuğu gördüm.	رَأَيْتُ هَذَا الْوَلَدَ	Nasp müfret müzekker
Bu kızı gördüm.	رَأَيْتُ هَذِهِ الْبِنْتَ	Nasp müfret müennes
Bu çocuğa selâm verdim.	سَلَّمْتُ عَلَى هَذَا الْوَلَدِ	Cer müfret müzekker
Bu kız çocuğuna selâm verdim.	سَلَّمْتُ عَلَى هَذِهِ الْبِنْتِ	Cer müfret müennes

Örnekler: Tesniye

Türkçesi	Arapçası	
Bu iki çocuk geldi	جَاءَ هَذَانِ الْوَلَدَانِ	Ref tesniye müzekker
Bu iki kız geldi.	جَاءَتْ هَاتَانِ الْبِنَتَانِ	Ref tesniye müennes
Bu iki çocuğu gördüm.	رَأَيْتُ هَذَيْنِ الْوَلَدَيْنِ	Nasp tesniye müzekker
Bu iki kızı gördüm.	رَأَيْتُ هَاتَيْنِ الْبِنَتَيْنِ	Nasp tesniye müennes
Paraları bu iki çocuktan aldım.	أَخَذْتُ الْفُلُوسَ مِنْ هَذَيْنِ الْوَلَدَيْنِ	Cer tesniye müzekker
Paraları bu iki kızıdan aldım.	أَخَذْتُ الْفُلُوسَ مِنْ هَاتَيْنِ الْبِنَتَيْنِ	Cer tesniye müennes

Örnekler: Cemi

Türkçesi	Arapçası	
Bu Müslümanlar geldi.	جَاءَ هَؤُلَاءِ الْمُسْلِمُونَ	Ref müfret müzekker
Bu kızlar geldi.	جَاءَتْ هَؤُلَاءِ الْبَنَاتُ	Ref müfret müennes
Bu Müslümanları gördüm.	رَأَيْتُ هَؤُلَاءِ الْمُسْلِمِينَ	Nasp müfret müzekker
Bu kızları gördüm.	رَأَيْتُ هَؤُلَاءِ الْبَنَاتِ	Nasp müfret müennes

Bu Müslümanlara selâm verdim.	سَلَّمْتُ عَلَى هَؤُلَاءِ الْمُسْلِمِينَ	Cer müfret müzekker
Bu kız çocuklarına selâm verdim.	سَلَّمْتُ عَلَى هَؤُلَاءِ الْبَنَاتِ	Cer müfret müennes

4.2. Uzak İçin Kullanılan Zamirler

Uzaktaki isimlere işaret etmek kullanılır. Yakın için kullanılanlarla aynı kurallara tabidir.

Örnekler: Tekil ve Çoğulu

Çoğul (Ortak)	Müennes	Müzekker
أُولَئِكَ	تِلْكَ	ذَٰلِكَ - ذَٰلِكَ
Şunlar	Şu	Şu
أُولَئِكَ الرِّجَالُ	تِلْكَ الْبَنَاتُ	ذَٰلِكَ الرَّجُلُ
Şu adamlar	Şu kız	Şu adam

أُولَئِكَ kelimesindeki vâv yazıldığı halde okunmaz. İşaret isimlerinden yalnızca tesniye halleri murabdır, yani merfû ve mansûb ya da mecrûr oluşuna göre değişir. Diğerleri ise mebnidir. İşaret isimleri normal olarak isimlerden önce gelirler. Sayı yönünden ve müzekkerlik müenneslik bakımından önüne geldiği kelimelerle tam bir uyum halindedirler.

Örnekler: Tesniyesi

Müennes	Müzekker	
تَانِكَ	ذَانِكَ	Ref (Zamme) Hali
تَيْنِكَ	ذَيْنِكَ	Nasp (Fetha) ve Cer (Kesra) Hali
Şu ikisi	Şu ikisi	
تَانِكَ الْبَنَاتَانِ	ذَانِكَ الْوَلَدَانِ	Ref (Zamme) Hali
Şu iki kız	Şu iki çocuk	
تَيْنِكَ الْبَنَتَيْنِ	ذَيْنِكَ الْوَلَدَيْنِ	Nasp (Fetha) ve Cer (Kesra) Hali
Şu iki kız	Şu iki çocuk	

Örnekler: Müfret

Türkçesi	Arapçası	
----------	----------	--

Şu çocuk geldi.	جَاءَ ذَلِكَ الْوَلَدُ	Ref müfret müzekker
Şu kız geldi.	جَاءَتْ تِلْكَ الْبِنْتُ	Ref müfret müennes
Şu çocuğu gördüm.	رَأَيْتُ ذَلِكَ الْوَلَدَ	Nasp müfret müzekker
Şu kızı gördüm.	رَأَيْتُ تِلْكَ الْبِنْتَ	Nasp müfret müennes
Şu çocuğa selâm verdim.	سَلَّمْتُ عَلَى ذَاكَ الْوَلَدِ	Cer müfret müzekker
Şu kız çocuğuna selâm verdim.	سَلَّمْتُ عَلَى تِلْكَ الْبِنْتِ	Cer müfret müennes

Örnekler: Tesniye

Türkçesi	Arapçası	
Şu iki çocuk geldi	جَاءَ ذَانِكَ الْوَلَدَانِ	Ref tesniye müzekker
Şu iki kız geldi.	جَاءَتْ تَانِكَ الْبِنَتَانِ	Ref tesniye müennes
Şu iki çocuğu gördüm.	رَأَيْتُ ذَيْنِكَ الْوَلَدَيْنِ	Nasp tesniye müzekker
Şu iki kızı gördüm.	رَأَيْتُ تَيْنِكَ الْبِنَتَيْنِ	Nasp tesniye müennes
Paraları şu iki çocuktan aldım.	أَخَذْتُ الْفُلُوسَ مِنْ ذَيْنِكَ الْوَلَدَيْنِ	Cer tesniye müzekker
Paraları bu iki kızdan aldım.	أَخَذْتُ الْفُلُوسَ مِنْ تَيْنِكَ الْبِنَتَيْنِ	Cer tesniye müennes

Örnekler: Cemi

Türkçesi	Arapçası	
Şu Müslümanlar geldi.	جَاءَ أُولَئِكَ الْمُسْلِمُونَ	Ref müfret müzekker
Şu kızlar geldi.	جَاءَتْ أُولَئِكَ الْبَنَاتُ	Ref müfret müennes
Şu Müslümanları gördüm.	رَأَيْتُ أُولَئِكَ الْمُسْلِمِينَ	Nasp müfret müzekker
Şu kızları gördüm.	رَأَيْتُ أُولَئِكَ الْبَنَاتِ	Nasp müfret müennes
Şu Müslümanlara selâm verdim.	سَلَّمْتُ عَلَى أُولَئِكَ الْمُسْلِمِينَ	Cer müfret müzekker
Şu kız çocuklarına selâm verdim.	سَلَّمْتُ عَلَى أُولَئِكَ الْبَنَاتِ	Cer müfret müennes